

BO‘LAJAK MUSIQA O‘QITUVCHISINING PEDAGOGIK AMALIYOTIDA RAQAMLI METODLARDAN FOYDALANISH

Muxitdinova Maloxat Saidjabborovna,
Chirchiq davlat pedagogika universiteti,
Musiqqa ta’limi kafedrası dotsent v.v.b.
m.muxitdinova@cspu.uz

Annotatsiya. Mazkur tezisda bo‘lajak musiqa o‘qituvchilarining pedagogik amaliyotida raqamli metodlardan foydalanishning nazariy va amaliy jihatlari tahlil qilinadi. Raqamli metodlar bo‘lajak musiqa o‘qituvchilarining kasbiy kompetensiyalarini shakllantirish, ta’lim jarayonini interfaol tashkil etish va nazariya hamda amaliyot integratsiyasini ta’minlashda muhim omil ekanligi asoslab berilgan.

Kalit so‘zlar: raqamli ta’lim, musiqa ta’limi, pedagogik amaliyot, axborot texnologiyalari, multimedia, elektron portfolio.

Zamonaviy ta’lim tizimida raqamli texnologiyalardan foydalanish pedagogik faoliyatning muhim qismiga aylanib bormoqda. Ayniqsa musiqa ta’limi sohasida raqamli metodlardan foydalanish bo‘lajak o‘qituvchilarning kasbiy tayyorgarligini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Raqamli texnologiyalar ta’lim jarayonini tashkil etishning yangi imkoniyatlarini yaratib, talabalar ijodiy va metodik qobiliyatlarini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Ta’lim sohasida raqamli transformatsiya jarayonlari bilimlarni uzatish usullarini sezilarli darajada o‘zgartirmoqda. Onlayn ta’lim platformalari, multimedia vositalari va interfaol texnologiyalar pedagogik amaliyot mazmunini boyitib, talabalar faol ishtirokini ta’minlaydi [1].

Musiqa ta’limida raqamli texnologiyalardan foydalanishning muhim yo‘nalishlaridan biri multimedia vositalaridan foydalanishdir. Multimedia texnologiyalari orqali musiqiy asarlarni audio va video formatda tahlil qilish, virtual konsertlar tashkil etish hamda musiqiy materiallarni vizual tarzda taqdim etish mumkin. Bu usul o‘quvchilarning musiqiy materiallarni yaxshiroq idrok etishiga yordam beradi.

Pedagogik amaliyot jarayonida raqamli ta’lim platformalaridan foydalanish ham katta ahamiyatga ega. Google Classroom, Moodle yoki Microsoft Teams kabi platformalar orqali talabalar dars materiallarini joylashtirish, topshiriqlarni qabul qilish hamda onlayn muloqotni tashkil etishlari mumkin. Bunday platformalar ta’lim jarayonini samarali boshqarish imkonini beradi [2].

Bo‘lajak musiqa o‘qituvchilarining pedagogik amaliyotida elektron portfolio ham muhim o‘rin tutadi. Elektron portfolio talabaning kasbiy rivojlanishini aks

ettiruvchi raqamli hujjatlar to‘plamidir. Unda dars ishlanmalari, audio va video materiallar, ijrochilik namunalar hamda metodik ishlanmalar jamlanadi. Elektron portfolio talabani kasbiy kompetensiyalarini baholashda muhim vosita hisoblanadi [3].

Raqamli texnologiyalar musiqa ta’limida ijrochilik ko‘nikmalarini rivojlantirishga ham xizmat qiladi. Masalan, notalarni kompyuter dasturlari yordamida yozish, musiqiy tahlil qilish va virtual cholg‘ulardan foydalanish talabalarning ijodiy faoliyatini rivojlantiradi [4].

Shu bilan birga virtual mobillik texnologiyalari ham pedagogik amaliyotni tashkil etishda muhim ahamiyatga ega. Virtual mobillik orqali turli ta’lim muassasalarida tahsil olayotgan talabalar o‘rtasida tajriba almashish, onlayn master-klasslar tashkil etish va xalqaro hamkorlikni rivojlantirish mumkin. Bu usul ta’lim jarayonining geografik chegaralarini kengaytiradi [5].

Raqamli metodlarning yana bir muhim jihati onlayn baholash tizimlaridan foydalanishdir. Onlayn testlar, interfaol viktorinalar va avtomatik baholash tizimlari talabalar bilimini tezkor va obyektiv baholash imkonini beradi [6].

So‘nggi yillarda ta’lim sohasida sun‘iy intellekt texnologiyalari ham qo‘llanilmoqda. Sun‘iy intellekt asosida ishlaydigan dasturlar musiqiy tahlil qilish, ovozni avtomatik tanish hamda ta’lim jarayonini individuallashtirish imkonini beradi [7].

O‘zbekistonda ham musiqa ta’limida raqamli texnologiyalardan foydalanishga katta e’tibor qaratilmoqda. Bo‘lajak musiqa o‘qituvchilarining pedagogik amaliyotida raqamli texnologiyalardan foydalanish ularning kasbiy kompetensiyalarini shakllantirishda muhim omil hisoblanadi [8].

Xulosa qilib aytganda, raqamli metodlar pedagogik amaliyotni tashkil etishda yangi imkoniyatlar yaratadi. Multimedia texnologiyalari, elektron portfolio, onlayn ta’lim platformalari va virtual mobillik kabi vositalar bo‘lajak musiqa o‘qituvchilarining kasbiy tayyorgarligini oshirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga raqamli texnologiyalar ta’lim jarayonini interfaol, samarali va zamonaviy talablar asosida tashkil etish imkonini beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Ходжамкулов У. Педагогический кластер – новый инновационный аспект // Теория и практика современной науки. – 2019.
2. Siemens G. Connectivism: A Learning Theory for the Digital Age // International Journal of Instructional Technology and Distance Learning. – 2004.
3. Жуков Г.Н. Основы общей и профессиональной педагогики. – Москва: Академия, 2005.
4. Muxitdinova M.S. Musiqa ta’limida kompyuter dasturlarni qo‘llash // Science and Education Scientific Journal. – 2021.

5. Davis S. Virtual Mobility in Transnational Education: A New Pedagogical Perspective. – London: Palgrave Macmillan, 2017.
6. Holmes W., Bialik M., Fadel C. Artificial Intelligence in Education: Promises and Implications for Teaching and Learning. – Boston: Center for Curriculum Redesign, 2019.
7. Bates T. Teaching in a Digital Age: Guidelines for Designing Teaching and Learning. – Vancouver: BCcampus, 2019.
8. Muxitdinova M.S. Musiqa ta’limida raqamli texnologiyalar // “Uzluksiz ta’limni modernizatsiyalashda raqamli texnologiyalar va innovatsion yondashuv” xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari. – Farg‘ona, 2024.